การเพิ่มรายได้จากประสิทธิภาพการผลิตเพื่อส่งออกของธุรกิจเสื้อผ้าสำเร็จรูปใน กรุงเทพมหานคร

สายพิณ ปั้นทอง^{1*}

 1 หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ * saiphinpan@pim.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาระดับของปัจจัยที่ส่งผลต่อการเพิ่มรายได้การผลิตเพื่อส่งออกของ ธุรกิจเสื้อผ้าสำเร็จรูป 2) เพื่อศึกษาประสิทธิภาพในการเพิ่มรายได้ในการผลิตเพื่อส่งออกของธุรกิจผ้าสำเร็จรูป และ 3) เพื่อ เปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลต่อการเพิ่มรายได้ในการผลิตเพื่อส่งออกของธุรกิจเสื้อผ้าสำเร็จรูปในกรุงเทพมหานคร จำแนกตาม ปัจจัยส่วนบุคคล สถานประกอบการ แยกตามปัจจัยส่วนบุคคลและขนาดองค์การ การวิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ สูตรการหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Taro Yamane กำหนดระดับความคลาดเคลื่อนในการสุ่มตัวอย่างเท่ากับ .05 จาก ประชากร 261 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 157 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่า ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way analysis of variance) ทดสอบรายคู่ภายหลัง (post-hoc analysis) โดยพิจารณาจากผลการทดสอบ Homogeneity of variance จาก การทดสอบสมมติฐานการวิจัย ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของพนักงานเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารต้นทุนการ ผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูป ด้านอายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน ตำแหน่งงาน ระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจ และขนาดสถาน ประกอบการ พบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การเพิ่มรายได้ ประสิทธิภาพการผลิต ธุรกิจเสื้อผ้าสำเร็จรูป

Increasing Income by Production Efficiency for Exports of Ready-made Garments Businesses in Bangkok.

Saiphin Panthong^{1*}

*Master of Business Administration Panyapiwat Institute of Management *saiphinpan@pim.ac.th

Abstract

This research aims to: 1) to study the level of factors affecting the increase in production income for exports of the ready-made clothing business, 2) study the efficiency of the revenue increase in the garment export, and 3) compare the factors that affect revenue increase of garment export in Bangkok classifying by personal factors and organization size. The research determined the sample size using the formula for determining the sample size of the Taro Yamane. Defined the sampling error level of .05 from a population of 261 people, receiving 157 samples. The data were analyzed using basic statistics including percentage, arithmetic, and standard deviation. In addition, ANOVA one-way (one-way analysis of variance) test and post-hoc analysis based on the test results Homogeneity of variance were applied for the

research analysis. The research hypothesis testing found that the comparison of employee opinions about the factors that affect the cost of garments production based on personal factors; including age, educational level, monthly income, job position, and organization factors; including organization size and duration of operation, were different and statistically significant at the .05 level.

Keywords: Increasing revenues, Productivity, Garments

1. บทน้ำ

จากสถานการณ์อุตสาหกรรมสิ่งทอและเสื้อผ้าสำเร็จรูปมีการขยายตัวต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2558 ถึงปี 2560 และมี แนวโน้มขายตัวต่อเนื่องสอดคล้องกับแนวโน้มความต้องการของคู่ค้าต่างประเทศ โดยเฉพาะในกลุ่มประเทศในเอเชีย ซึ่งสินค้า ส่งออกสำคัญ เช่น เส้นใยสังเคราะห์คุณสมบัติพิเศษ และเครื่องแต่งกายบุรุษและสตรี ในด้านการส่งออกกลุ่มเสื้อผ้าสำเร็จรูป คาดว่าจะมีมูลค่าเพิ่มขึ้น ร้อยละ 6.1 ซึ่งขยายตัวจากการที่ประเทศไทยได้รับความไว้ใจในการผลิตสินค้าให้กับแบรนด์ ต่างประเทศในรูปแบบการรับจ้างออกแบบและผลิต และแนวโน้มการส่งออกเสื้อผ้าสำเร็จรูปยังต้องให้ความสำคัญในด้านการ แข่งขันกับคู่ค้าสำคัญอย่างประเทศเวียดนาม ซึ่งผู้ประกอบการไทยต้องอาศัยจุดแข็งด้านการบริหารห่วงโช่การผลิตและการ ออกแบบ แทนการแข่งขันด้านต้นทุน (สำนักเศรษฐกิจอุตสาหกรรม, 2561) ในด้านการขยายตัวของการผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูป ในปี 2562 มีการคาดการณ์จะสามารถขยายตัวได้ที่ร้อยละ 3.28 (%yoy) ชะลอตัวเล็กน้อยจากปี 2561 ที่ภาพรวมอัตราการ เติบโตขยายตัวที่ ร้อยละ 4.96 (%yoy) ตามการขยายตัวของการส่งออกเป็นสำคัญ โดยเฉพาะ เสื้อผ้าแฟชั่น ชุดขั้นใน ชุดออก กำลังกาย ทั้งนี้สำหรับปี 2562 คาดว่ากลุ่มเครื่องแต่งกายยังคงเติบโตได้อย่างต่อเนื่องตามเศรษฐกิจของประเทศคู่ค้าที่ยังคง ขยายตัวได้ ประกอบกับการขยายตัวของการทำการตลาดออนไลน์ ทำให้มีคำสั่งซื้อทั้งในและต่างประเทศมากขึ้น เช่น สหรัฐอเมริกา จีน และญี่ปุ่น ซึ่งเป็นแรงผลักดันที่สำคัญต่อภาคธุรกิจ (ศูนย์วิจัยเศรษฐกิจ ธุรกิจและเศรษฐกิจฐานราก, 2561)

อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งหม ประกอบไปด้วยหลายอุตสาหกรรมย่อยที่มีความสัมพันธ์และเชื่อมโยงกัน ระหว่างอุตสาหกรรมต้นน้ำ อุตสาหกรรมกลางน้ำและอุตสาหกรรมปลายน้ำ โดยมีช่องทางการจัดจำหน่าย ทั้งการจำหน่าย ภายในประเทศและส่งออกไปยังต่างประเทศ ซึ่งตลาดส่งออกส่วนใหญ่จะส่งออกไปยังประเทศพัฒนาแล้วทั่วโลก ในด้านปัจจัย เสี่ยงที่มีต่ออุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องแต่งกายในปี 2562 พบว่าปัจจัยเสี่ยงในด้านขาดจำนวนแรงงานที่มีฝีมือ ค่าจ้าง แรงงานสูงกว่าประเทศคู่แข่งบางประเทศ ประสิทธิภาพการผลิตต่ำและขาดการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ และขาดการทำวิจัย และพัฒนาการสร้างนวัตรรม (ศูนย์วิจัยเศรษฐกิจ ธุรกิจและเศรษฐกิจฐานราก, 2561) ดังนั้นการประสิทธิภาพการส่งออกของ ธุรกิจเสื้อผ้าสำเร็จรูปจึงมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเพิ่มรายได้ให้กับธุรกิจในทุกขั้นตอน โดยเริ่มจากการทรัพยากรมนุษย์เป็นผู้ ขับเคลื่อน การใช้เงินทุนอย่างคุ้มค่าเพื่อให้เกิดรายได้และผลประโยชน์โดยรวม การใช้เครื่องจักรอย่างมีประสิทธิภาพคุ้มค่าใน การผลิต รวมถึงกระบวนการบริหารการผลิตทุกขั้นตอน

จากข้อมูลดังกล่าว พบว่าศักยภาพของธุรกิจส่งออกสิ่งทอมีแนวโน้มขยายตัว การบริหารต้นทุนจึงเป็นสิ่งสำคัญใน การเพิ่มประสิทธิภาพในการส่งออกเสื้อผ้าสำเร็จรูปของประเทศ ผู้วิจัยจึงมีความสนในการทำวิจัยเรื่อง "การเพิ่มรายได้ด้วย ประสิทธิภาพการผลิตเพื่อส่งออกของธุรกิจเสื้อผ้าสำเร็จรูปในกรุงเทพมหานคร" เพื่อศึกษาระดับของปัจจัยที่ส่งผลต่อการเพิ่ม รายได้ในการผลิตในการส่งออกของธุรกิจเสื้อผ้าสำเร็จรูป และเป็นในทางในการพัฒนาประสิทธิภาพของธุรกิจ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1. เพื่อศึกษาระดับของปัจจัยที่ส่งผลต่อการเพิ่มรายได้การผลิตเพื่อส่งออกของธุรกิจเสื้อผ้าสำเร็จรูปใน กรุงเทพมหานคร
- 2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพในการเพิ่มรายได้ในการผลิตเพื่อส่งออกของธุรกิจผ้าสำเร็จรูปในกรุงเทพมหานคร
- 3. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลต่อการเพิ่มรายได้ในการผลิตเพื่อส่งออกของธุรกิจเสื้อผ้าสำเร็จรูปใน กรุงเทพมหานคร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลและสถานประกอบการ

2. แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

Schermerhorn (1999) นิยามการบริหาร คือ กลุ่มของกิจกรรม ประกอบด้วย การวางแผน (Planning) การจัด องค์กร (Organizing) การสั่งการ (Leading/Directing) หรืออำนวยการ และการควบคุม (Controlling) ซึ่งจะมีความสัมพันธ์ โดยตรงกับทรัพยากรขององค์กร (6M's) เพื่อนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์และด้วยจุดมุ่งหมายสำคัญในการบรรลุความสำเร็จตาม เป้าหมายขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลครบถ้วน โดยคำถึงถึงปัจจัยนำเข้าซึ่งหมายถึง ทรัพยากรการ บริหาร (Management resources) ได้แก่ 4 M's ประกอบด้วย คน(Man) เงิน (Money) วัตถุดิบ (Material) และวิธีการ/จัดการ (Method/Management) ถูกนำเข้าในระบบเพื่อการประมวลผลหรือการบริการที่เติบโตและพัฒนาก้าวหน้าไปพร้อม กับอุตสาหกรรมการผลิตและการบริการที่เติบโตและพัฒนาขึ้นไปอย่างรวดเร็วทำให้ทรัพยากรเพียง 4 ประการเริ่มไม่เพียงพอ สำหรับเป้าหมาย จึงได้เพิ่มขึ้นอีก 2 M's เป็น 6 M's ได้แก่ เครื่องจักรกล (Machine) และ การตลาด (Market) ใน ขณะเดียวกันการทำงานที่มองเห็นถึงความสำคัญ หรือคุณค่าของจิตใจของผู้ปฏิบัติงานมีมากขึ้น โดยให้ความสำคัญกับความ พึงพอใจในการปฏิบัติงานของคนงานมากขึ้น จึงเพิ่มขวัญและกำลังใจ (Morale) เข้าไปเป็น 7 M's และเมื่อโลกก้าวเข้าสู่ยุค โลกาภิวัตน์ (Globalization) ระบบการสื่อสารไร้พรหมแดนที่ติดต่อเชื่อมโยงกันเป็นระบบเครือข่ายครอบคลุมทั่วโลกทำให้ การติดต่อสื่อสารรวดเร็วใครไม่รู้หรือไม่มีข้อมูลย่อมเสียเปรียบในเชิงธุรกิจจึงได้เพิ่ม ข้อมูลข่าวสาร (Message) เข้าไปใน ทรัพยากรกระบวนการผลิต รวมเป็น 8 M's จึงทรัพยากรเหล่านี้จะเพิ่มขึ้นไปเรื่อยๆ ไม่สิ้นสุดตราบเท่าที่ระบบอุตสาหกรรม การผลิตการจัดจำหน่ายและการบริการยังคงพัฒนา และก้าวไปไม่หยุดยั้ง

ธีรวัช บุญยโสภณ (2558) ศึกษาแนวคิดในการพัฒนาอุตสาหกรรมให้มีประสิทธิภาพ โดยอธิบายว่า การบริหารธุรกิจ อุตสาหกรรมให้มีประสิทธิภาพและสามารถลดต้นทุนการผลิตได้นั้น ผู้บริหารองค์การหรือโรงงานอุตสาหกรรมจะต้อง ผสมผสานหรือบูรณาการหลักการบริหารงาน บริหารคน บริหารเงิน และบริหารตนเองไปพร้อมๆ กันกับการตัดสินใจในการ บริหารการผลิตร่วมกับทีมงานผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางเพราะการตัดสินใจเพียงคนเดียวโดยลำพังอาจเกิดความผิดพลาดได้ ผู้บริหารธุรกิจอุตสาหกรรมมืออาชีพควรใช้หลักการบริหารจัดการองค์การในด้าน การจัดแบ่งงาน และหน้าที่ความรับผิดชอบ ของพนักงานในโรงงานต้องคำนึงถึงความรู้ และความเชี่ยวชาญที่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่เป็นหลัก ควรกระจายอำนาจและ ความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานของพนังงานในโรงงานตามสายการบังคับบัญชาที่มีการวิเคราะห์ปริมาณงานหลัก และงาน ย่อย การให้เอกภาพในการบังคับบัญชากับผู้บริหารในแต่ละระดับ การสั่งงานต้องออกคำสั่งที่เป็นลายลักษณ์อักษรและมีระบบ การติดตามประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ ควรเสริมสร้างความสามัคคีในการทำงานของพนักงานทุกคนในโรงงาน การให้ความ เสมอภาคและความยุติธรรมในการพิจารณานาความดีความชอบกับพนักงาน การเสริมสร้างแรงจูงใจในการทำงานโดยให้ พนักงานมีโอกาสก้าวหน้าในหน้าที่การงาน การให้ความสำคัญดูแลเอาใจใส่ผู้ใต้บังคับบัญชาทุกระดับชั้น ในด้านการผลิตสินค้า อุตสาหกรรมให้เป็นที่พึงพอใจของลูกค้า โดยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยมาปรับปรุงระบบการบริหารโรงงานให้มี ประสิทธิภาพ รวมถึงมีการพัฒนาบุคลากรด้านเทคโนโลยีและด้านการบริหารจัดการภายในอย่างต่อเนื่อง

ชูซีพ เอื้อการณ์ (2557) ศึกษาแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอไทยเพื่อการแข่งขันระดับโลก โดย ศึกษาถึงนโยบายการส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอไทย วิเคราะห์องค์ประกอบการส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรม สิ่ง ทอไทยเพื่อการแข่งขันระดับโลก และศึกษาแนวทางการกำหนดนโยบายการส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอไทยเพื่อการ แข่งขันระดับโลก ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบการส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอไทยเพื่อการแข่งขันระดับโลก ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบคือ 1) ประสิทธิภาพการผลิต 2) คุณภาพสินค้า 3) สารสนเทศการตลาด 4) แรงงาน 5) นโยบาย ระหว่างประเทศและกฎหมาย และ 6) ความสามารถในการแข่งขัน

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีรายละเอียดในการดำเนินการวิจัย ดังนี้ 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารและพนักงานของสถานประกอบการธุรกิจเสื้อผ้าสำเร็จรูปเพื่อการส่งออกใน เขตกรุงเทพมหานคร 261 สถานประกอบการ จากสถานประกอบการอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มไทยที่เป็นสมาชิกที่ลงทะเบียน กับสมาคมอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มในกรุงเทพมหานคร (สมาคมอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มไทย, 2562)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Taro Yamane การศึกษาครั้งนี้กำหนดระดับความคลาดเคลื่อนในการสุ่มตัวอย่างเท่ากับ .05 (อัจฉราวรรณ งามญาณ, 2555) ขนาด ของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เท่ากับ 157 คน ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามจากพนักงานระดับบริหาร ของสถานประกอบการอุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูปเพื่อการส่งออกในกรุงเทพมหานคร โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple

random sampling) โดยใช้วิธีจับฉลากและผู้วิจัยเป็นผู้เก็บข้อมูลด้วยตนเอง เดือนมีนาคม พ.ศ. 2562 เป็นเวลา 2 เดือน และ ใช้เวลาช่วงเดือนพฤษภาคม ถึง มิถุนายน พ.ศ. 2562 ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้แบบสอบถาม เป็นข้อคำถาม เกี่ยวกับเพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน ตำแหน่งงาน ระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจ ประเภทของสินค้าที่ดำเนิน ธุรกิจและขนาดของสถานประกอบการ มีลักษณะข้อคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 8 ข้อ ปัจจัยที่ ส่งผลต่อการเพิ่มรายได้ของการผลิตเพื่อการส่งออกของธุรกิจเสื้อผ้าสำเร็จรูปในกรุงเทพมหานคร จำนวน 4 ด้าน 16 ข้อ และ ด้านประสิทธิภาพในการเพิ่มรายได้จากการผลิตเพื่อส่งออกของธุรกิจเสื้อผ้าสำเร็จรูปในกรุงเทพมหานคร จำนวน 5 ด้าน 16 ข้อ

การทดสอบค่าความเชื่อมั่น (Reliability Test) ของแบบสอบถามผู้วิจัย นำแบบสอบถามตัวอย่าง 30 ชุด มา ทดสอบ (Pre –Test) วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยเป็นประเภทการวัดความเชื่อถือได้ที่วัด ความสอดคล้องภายในชุดเดียวกัน (Internal Consistency Method) ด้วยวิธีการของสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ซึ่งกำหนดค่าความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.6 ขึ้นไปทั้งฉบับ (Sekaran, 2003, p. 311) ผลของการ คำนวณค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งหมดรวม 30 ชุด ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.925 ซึ่งผลการทดสอบความเข้าใจใน แบบสอบถามและความชัดเจนสอดคล้องในเนื้อหาของทำการวิจัย

3.3 สถิติที่ใช้ในการวิจัยการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้ค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารต้นทุนการผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูปเพื่อการส่งออกใน กรุงเทพมหานคร ใช้ค่าเฉลี่ย (\overline{x}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลต่อ การเพิ่มรายได้จากการผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูปเพื่อการส่งออกของสถานประกอบการในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามปัจจัยส่วน บุคคลและสถานประกอบการ ได้แก่ เพศ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติทดสอบค่าที่ แบบเป็นอิสระต่อกัน (t-test independent) ส่วนอายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน ตำแหน่งงาน ระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจ และขนาดสถานประกอบการ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (one-way analysis of variance) เมื่อพบความแตกต่างกันทางสถิติ ผู้วิจัยทดสอบรายคู่ภายหลัง (post-hoc analysis) โดยพิจารณาจากผลการทดสอบ Homogeneity of variance ถ้าไม่มี ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าข้อมูลไม่ฝ่าฝืนข้อตกลงเบื้องต้น การทดสอบรายคู่จะใช้วิธี Bonferroni แต่ถ้ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าข้อมูลฝ่าฝืนข้อตกลงเบื้องต้น การทดสอบรายคู่ใช้วิธี Games-Howell

4. ผลการวิจัย

- 4.1 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุอยู่ในระหว่าง 36-40 ปี ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ในส่วนรายได้ต่อเดือนนั้นพบว่ามีรายได้ต่อเดือนอยู่ระหว่าง 20,001-25,000 บาท ตำแหน่งงานส่วนใหญ่มีตำแหน่งหัวหน้างาน เป็นสถานประกอบการที่มีระยะเวลาการดำเนินธุรกิจ 6-15 ปี เป็นสถาน ประกอบการที่ผลิตและส่งออกสินค้าประเภทเสื้อผ้าผู้ใหญ่ และเป็นสถานประกอบการขนาดใหญ่
- 4.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเพิ่มรายได้จากการผลิตเพื่อส่งออกของธุรกิจเสื้อผ้าสำเร็จรูปใน กรุงเทพมหานคร ภาพรวมพบว่าในภาพรวมปัจจัยทั้ง 4 ด้าน ส่งผลต่อการเพิ่มรายได้จากการผลิตเพื่อส่งออกของธุรกิจเสื้อผ้า สำเร็จรูปอยู่ในระดับมาก (\overline{x} = 3.83, SD = 0.44) อธิบายรายด้านได้ดังนี้ ด้านการบริหารจัดการระดับความคิดเห็นอยู่ใน ระดับมาก (\overline{x} = 4.08, SD = 0.66) ด้านแรงงานระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก (\overline{x} = 3.83, SD = 0.49) ด้านเงินทุน ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก (\overline{x} = 3.79, SD = 0.49) และด้านเครื่องจักรระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก (\overline{x} = 3.57, SD = 0.64)
- 4.3 ความคิดเห็นด้านประสิทธิภาพในการเพิ่มรายได้จากการผลิตเพื่อส่งออกเสื้อผ้าสำเร็จรูปของธุรกิจใน กรุงเทพมหานคร จากการศึกษาด้านด้านความคิดเห็นด้านประสิทธิภาพในการเพิ่มรายได้จากการผลิต พบว่าภาพรวมความ คิดเห็นด้านประสิทธิภาพในการบริหารต้นทุนในการเพิ่มรายได้จากการผลิตเพื่อส่งออกเสื้อผ้าสำเร็จรูปอยู่ในระดับมาก ($\overline{\boldsymbol{x}}$ = 3.77, SD = 0.55) อธิบายรายด้านได้ดังนี้ ด้านความสูญเสียจากการผลิตมากเกินความจำเป็นความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก (

 \overline{x} = 4.02, SD = 0.82) ด้านความสูญเสียจากการรอคอยความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก (\overline{x} = 3.64, SD = 0.56) ด้านความ สูญเสียจากการขนส่งในโรงงานความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก (\overline{x} = 3.58, SD = 0.73) ด้านความสูญเสียจาการเก็บวัตถุดิบคง คลังมากเกินไป (\overline{x} = 3.89, SD = 0.70) และด้านความสูญเสียจากชิ้นงานไม่มีคุณภาพความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก (\overline{x} =3.79, SD = 0.59)

4.4 ผลการเปรียบเทียบระดับของปัจจัยที่ส่งผลต่อการเพิ่มรายได้จากการผลิตเพื่อส่งออกเสื้อผ้าสำเร็จรูปของธุรกิจ ในกรงเทพมหานคร จำแนกตามปัจจัยส่วนบคคลและสถานประกอบการ ได้ดังนี้

ด้านเพศที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเพิ่มรายได้จากการผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูปเพื่อการ ส่งออกของสถานประกอบการในกรุงเทพมหานาคร ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านแรงงาน ด้านเงินทุน ด้านเครื่องจักร และด้านการ บริหารจัดการ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ด้านอายุที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเพิ่มรายได้จากการผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูปเพื่อการ ส่งออกของสถานประกอบการในกรุงเทพมหานคร ด้านการบริหารจัดการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านระดับการศึกษาที่แต[่]กต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อเพิ่มรายได้จากการผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูปเพื่อ การส่งออกของสถานประกอบการในกรุงเทพมหานคร ด้านเครื่องจักรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านรายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเพิ่มรายได้จากการผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูป เพื่อการส่งออกของสถานประกอบการในกรุงเทพมหานคร ด้านแรงงาน ด้านเงินทุน และด้านเครื่องจักร แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

้ ด้านตำแหน่งงานที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเพิ่มรายได้จากการผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูปเพื่อ การส่งออกของสถานประกอบการในกรุงเทพมหานครด้านการบริหารจัดการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พนักงานในสถานประกอบการที่มีระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อ การเพิ่มรายได้จากการผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูปเพื่อการส่งออกของสถานประกอบการในกรุงเทพมหานคร ด้านแรงงาน ด้าน เครื่องจักร และด้านการบริหารจัดการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พนักงานในสถานประกอบการที่มีประเภทของสินค้าเสื้อผ้าสำเร็จรูปที่ผลิตเพื่อการส่งออกแตกต่างกันมีความคิดเห็น เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเพิ่มรายได้จากการผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูปเพื่อการส่งออกของสถานประกอบการในกรุงเทพมหานคร ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านแรงงาน ด้านเงินทุน ด้านเครื่องจักร และด้านการบริหารจัดการ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการเปรียบเทียบรายคู่ความคิดเห็นของพนักงานเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเพิ่มรายได้จากการผลิตเสื้อผ้า สำเร็จรูปเพื่อการส่งออกในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามขนาดสถานประกอบการพบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 คู่ คือ พนักงานในสถานประกอบการขนาดเล็กมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านการบริหารจัดการ ที่ส่งผลต่อการเพิ่มรายได้จากการผลิตเพื่อการส่งออกของธุรกิจเสื้อผ้าสำเร็จรูปเพื่อการส่งออกสูงกว่าพนักงานในสถาน ประกอบการขนาดใหญ่ ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สรุปผลการทดสอบสมมติฐานงานวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการทดสอบ -	ปัจจัยด้าน	ปัจจัยด้าน -	ปัจจัยด้าน "	ปัจจัยด้านการ
สมมติฐาน	แรงงาน	เงินทุน	เครื่องจักร	บริหารจัดการ
เพศ	-	-	-	-
อายุ	-	-	-	*
ระดับการศึกษา	-	-	*	-
รายได้ต่อเดือน	*	*	*	-
ตำแหน่งงาน	-	-	-	*
ระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจ	*	-	*	*
ประเภทของสินค้าเสื้อผ้าสำเร็จรูปที่ ผลิตเพื่อการส่งออก	-	-	-	-
ขนาดสถานประกอบการ	-	-	-	*

^{*} หมายถึง พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

- หมายถึง พบความแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปและอภิปรายผล

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุอยู่ในระหว่าง 36-40 ปี ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ใน ส่วนรายได้ต่อเดือนนั้นพบว่ามีรายได้ต่อเดือนอยู่ระหว่าง 20,001-25,000 บาท ตำแหน่งงานส่วนใหญ่มีตำแหน่งหัวหน้างาน เป็นสถานประกอบการณ์ที่มีระยะเวลาการดำเนินธุรกิจ 6-15 ปี เป็นสถานประกอบการที่ผลิตและส่งออกสินค้าประเภทเสื้อผ้า ผู้ใหญ่ และเป็นสถานประกอบการขนาดใหญ่

ภาพรวมพนักงานมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อเพิ่มรายได้จากการผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูปเพื่อการส่งออก อยู่ ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านทั้ง 4 ด้าน ดังนี้

- 1. ด้านแรงงาน ผู้บริหารและพนักงานที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานประกอบการธุรกิจส่งออกเสื้อผ้าสำเร็จรูปใน กรุงเทพมหานครให้ความสำคัญคุณภาพแรงงานอยู่ในระดับมาก เพราะธุรกิจการผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูปเพื่อการส่งออกเป็นธุรกิจ ที่ใช้แรงงานเป็นปัจจัยหลัก แรงงานที่มีทักษะ มีฝีมือเป็นองค์ประกอบสำคัญในการสร้างความสามารถทางการแข่งขันให้กับ ธุรกิจ สามารถเพิ่มรายได้ให้กับธุรกิจเป็นอย่างมากซึ่ง สอดคล้องกับการศึกษาของ ชูชีพ เอื้อการณ์ (2557) ได้ศึกษาเรื่องแนว ทางการส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอไทยเพื่อการแข่งขันระดับโลก และ ศึกษาแนวทางการกำหนดนโยบายการส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอไทยเพื่อการแข่งขันระดับโลก ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการกำหนดนโยบายการส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอไทยเพื่อการแข่งขันระดับโลก คือ การกำหนดนโยบายใน แต่ละด้านตามองค์ประกอบการส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอไทยเพื่อการแข่งขันระดับโลก ด้านแรงงาน พบว่า การ ยกระดับทุนมนุษย์ เชิงบูรณาการ การพัฒนาทักษะแรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ และการบริหารจัดการแรงงานต่างด้าว มี ความสำคัญเช่นกัน
- 2. ด้านเงินทุน ผู้บริหารและพนักงานที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานประกอบการธุรกิจส่งออกเสื้อผ้าสำเร็จรูปใน กรุงเทพมหานครให้ความสำคัญด้านปัจจัย ด้านเงินทุนอยู่ในระดับมาก เงินทุนในที่นี้เป็นเงินทุนในด้านของการจัดสรรในเรื่อง ของอัตราค่าจ้างที่มีผลต่อธุรกิจ การเพิ่มรายได้ด้วยการให้ความชัดเจนในอัตราค่าจ้างที่เหมาะสม และเป็นแรงจูงในใจในการ ทำงาน สอดคล้องกับการศึกษาของ การดี เลียวไพโรจน์ และคณะ (2555) ได้ศึกษาถึงปัญหาด้านต้นทุนแรงงานที่สูงและการ ขาดแคลนแรงงานเป็นประเด็นสำคัญต่ออุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม เนื่องจากเป็นอุตสาหกรรมที่เน้นการใช้ฝีมือ แรงงาน (Labor Intensive) เป็นปัจจัยสำคัญในกระบวนการผลิต ส่งผลให้ผู้ประกอบการต้องเผชิญกับการบริหารจัดการด้นทุน แรงงานที่ได้รับจากการที่ค่าแรงขั้นต่ำปรับตัวสูงขึ้นส่งผลให้เกิดปัญหาด้านต้นทุนและนำไปสู่การเลิกจ้าง อีกทั้งต้องเผชิญกับ ภาวะค่าใช้จ่ายฐานค่าจ้างเงินเดือนสูงขึ้นตามค่าแรงขึ้นต่ำที่ปรับฐานซึ่งส่งผลกระทบโดยตรงกับต้นทุนการผลิต
- 3. ด้านเครื่องจักร ผู้บริหารและพนักงานที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานประกอบการธุรกิจส่งออกเสื้อผ้าสำเร็จรูปใน กรุงเทพมหานครให้ความสำคัญด้านปัจจัยเครื่องจักร อยู่ในระดับมาก โดยมองว่าเครื่องจักรเป็นกลไกลที่สำคัญในการเพิ่มสร้าง ผลผลิตที่มีคุณภาพซึ่งสอดคล้องกับ ธีรวัช บุณยโสภณ (2558) ได้ศึกษาแนวคิดในการพัฒนาธุรกิจอุตสาหกรรมให้มี ประสิทธิภาพ กล่าวว่าประเทศไทยต้องพึ่งพาเทคโนโลยีและผู้เชี่ยวชาญจากต่างประเทศ โดยต้องพัฒนาขีดความสามารถในการ วิจัยและพัฒนาเครื่องมือเครื่องจักร และอุปกรณ์การผลิตสินค้าที่มีมูลค่าเพิ่มสูง เพื่อลดการนำเข้าเทคโนโลยีการผลิตจาก ต่างประเทศที่ทำให้ประเทศไทยต้องขาดดุลการค้ามหาศาลในปัจจุบัน การบริหารธุรกิจอุตสาหกรรมของประเทศไทยให้มี ประสิทธิภาพและสามารถผลิตสินค้าให้มีคุณภาพตามมาตราฐานสากลได้นั้น ผู้บริหารโรงงาน/บริษัทจะต้องมีวิสัยทัศน์ในการ ทำงานโดยใช้ระบบการบริหารจัดการองค์การสมัยใหม่ คือ การวางแผน การจัดองค์การ การบังคับบัญชา การประสานงาน การควบคุม และการติดตามประเมินผลการทำงานของพนักงานให้ได้ตามเป้าหมายขององค์การ ทั้งนี้การฝึกอบรมและพัฒนา ความรู้และทักษะการทำงานของพนักงานต้องกระทำอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีในยุคโลกา ภิวัตน์
- 4. ด้านการบริหารจัดการ ผู้บริหารและพนักงานที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานประกอบการธุรกิจส่งออกเสื้อผ้าสำเร็จรูปใน กรุงเทพมหานครให้ความสำคัญด้านปัจจัยการบริหารจัดการ เป็นสิ่งสำคัญในการเพิ่มรายได้ให้กับธุรกิจ ในด้านของคุณภาพ ระบบการวางแผนงานที่ชัดเจนมีเป้าหมายวันเวลาที่แน่นอน รูปแบบของโครงสร้างขององค์การที่มีสายบังคับบัญชาที่สั่งงานได้ ตรงสายงาน โดยผู้บริหารเองมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลมองการเปลี่ยนแปลงของอุตสาหกรรมเพื่อนำมาวางแผนองค์การอยู่เสมอ

และ มีคุณภาพการควบคุมและประเมินผลอย่างชัดเจนและเป็นธรรมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ สายพิณ ปั้นทอง (2561) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องตัวแบบประสิทธิภาพการจัดการของอุตสาหกรรมฟอกย้อมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ในประเทศไทย อธิบายถึงประสิทธิภาพในกระบวนการทำงาน ด้านมุมมองในเชิงปฏิบัติงาน เป็นการมองในผลการปฏิบัติงานที่ ได้จากการทำงานในกระบวนการที่ถูกต้อง ใช้เวลารวดเร็วกว่าเดิม ทันตามความต้องการของลูกค้า เกิดความพึงพอใจโดยรวม ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตโดยรวมถึงคนและวัสดุอุปกรณ์ที่เหมาะสม คุ้มค่า เกิดประโยชน์ สูงสุด ในส่วนของกระบวนการผลิตมีการพิจารณาถึงเทคนิค วิธีการใหม่ๆ เข้ามาใช้เพื่อช่วยในการลดขั้นตอนการทำงานเพื่อให้ เกิดความสะดวกในการทำงานมากขึ้น รวมถึงปัจจัยในการสร้างความพึงพอใจให้กับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ทั้งในส่วนผู้รับบริการ ผู้ปฏิบัติงาน และในกระบวนการผลิตต้องเกิดการสูญเสียต่อทรัพยากรน้อยที่สุด ซึ่งถ้าผลการปฏิบัติงานดี จึงถือว่างานมี ประสิทธิภาพ ส่วนมุมมองในเชิงเศรษฐศาสตร์ "ประสิทธิภาพ" มีความหมายถึง ความสัมพันธ์กันระหว่าง ปัจจัยนำเข้า (Input) กับ ผลผลิต (Output) ที่ได้รับจากการใช้วัตถุดิบหากมีการใช้ปัจจัยในการผลิตน้อย แต่ในระบบการผลิตให้ผลผลิตที่มีมูลค่าสูง กว่าการนำเข้าวัตถุดิบและกระบวนการดำเนินการ ส่งผลให้มูลค่าของผลิตสูงกว่ามูลค่าในการลงทุนมากเท่าใดนั่นคือแสดงให้ เห็นถึงความมีประสิทธิภาพที่สูงของกระบวนการผลิตนั้น

5.2 ข้อเสนอแนะที่ได้จากงานวิจัย

ผู้บริหารและพนักงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานด้านการการเพิ่มรายได้ด้วยประสิทธิภาพการผลิตเพื่อส่งออกของธุรกิจ เสื้อผ้าสำเร็จรูปในกรุงเทพมหานคร ต้องรักษาระดับความสำคัญของปัจจัยในการบริหารต้นทุนในด้านต่างๆ ตามหลักการ บริหารทรัพยากร ในแต่ละด้านให้อยู่ในระดับมากต่อไป ดังนี้

ผู้บริหารควรให้ความสำคัญในเรื่องของความสามารถในการทำงานของพนักงาน โดยให้โอกาสในการเสริมสร้างทักษะ มากขึ้นเพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับตัวพนักงานและธุรกิจได้รับประโยชน์ร่วมกัน ด้านเงินทุน มองในด้านการจัดสรรทรัพยากร ในการผลิต ในด้านการเจรจาต่อรอง การสร้างพันธมิตรทางการดำเนินธุรกิจ ส่งผลให้มีต้นทุนในการจัดสรรทรัพยากรที่คุ้มค่า และเหมาะสมกับธุรกิจ ด้านเครื่องจักร การให้ความสำคัญกับเครื่องจักร มีการดูแลเพื่อให้การทำงานเป็นไปอย่างต่อเนื่องและ เป็นระบบ รวมถึงมีการศึกษาถึงเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ในการผลิต ด้านการบริหารจัดการ ควรมีการวางแผนการทำงานในทุก ระบบของการผลิต เพื่อให้ทุกส่วนทำงานเป็นไปตามแผนและเป็นไปตามสายงาน

5.3 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

เพื่อเพิ่มศักยภาพของอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของประเทศไทย จึงควรศึกษาถึงประเด็นอื่นๆ จาก อุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มในการใช้นวัตกรรมเพื่อพัฒนาสินค้าในธุรกิจอื่น ที่สามารถเพิ่มรายได้จากการจัดการในแต่ละภาคส่วน ให้สอดคล้องศักยภาพการแข่งขันในแต่ละวงจรของอุตสาหกรรมสิ่งทอต่อไป

เอกสารอ้างอิง (References)

การดี เลียวไพโรจน์ และภูมิพร ธรรมสถิตเดช. (2555). **รายงานวิจัยเรื่อง แผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและ** ขนาดย่อมรายสาขา อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม. สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. ค้นเมื่อ 25 ธันวาคม 2562 จาก

http://www.oic.go.th/FILEWEB/CABINFOCENTER2/DRAWER039/GENERAL/DATA0000/0000020.PDF ชูชีพ เอื้อการณ์. (2557). แนวทางการส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอไทยเพื่อการแข่งขันระดับโลก. **วารสาร** บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์. 8 (1), 35-50.

- ธีรวัช บุณยโสภณ. (2558). แนวคิดในการพัฒนาธุรกิจอุตสาหกรรมให้มีประสิทธิภาพ. **วารสารวิชาการพระจอมเกล้าพระ นครเหนือ**, ปีที่ 25 (ฉบับปีที่ 2 พ.ค.- ส.ค. 2558), 325-336.
- ศูนย์วิจัยเศรษฐกิจ ธุรกิจและเศรษฐกิจฐานราก ธนาคารออมสิน. (2561). **อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องแต่งกายปี 2561- 2562.** ค้นเมื่อ 28 ธันวาคม 2561 จาก https://www.gsb.or.th/getattachment/2a4c817b-139b-4365-87af18ab459bdd84/textile_61_62.aspx
- สมาคมอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มไทย. (2561). **สมาชิกผู้ผลิตสมาคม เครื่องนุ่งห่มไทย.** ค้นเมื่อ 20 ธันวาคม 2561 จาก https://www.thaigarment.org/member-list/member-products/
- สายพิณ ปั้นทอง. (2561). **ตัวแบบประสิทธิ์ภาพการจัดการของอุตสาหกรรมฟอกย้อมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในประเทศ ไทย.** ดุษฎีนิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสยาม.

- สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม. (2561). **รายงานภาวะเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ปี 2561 และ แนวโน้ม ปี 2562.** ค้นเมื่อ 25 ธันวาคม 2561 จาก http://www.oie.go.th/academic/รายงานภาวะเศรษฐกิจ อุตสาหกรรมปี%202561%20และแนวโน้มปี%202562
- อัจฉราวรรณ งามญาณ. (2555). อันเนื่องมาแต่สูตรของยามาเน่. **วารสารบริหารธุรกิจ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี**, 34 (131), 46-60.
- Schermerhorn. J. R. (1999). Management (5th ed.). USA: John Wiley and Sons.
- Sekaran, Uma. (2003). **Research Methods for Business. (4th ed.).** United Stated of America: John Wiley & Sons.